Kısaltmalar, 11

GİRİŞ: AHENG-İ NÂZENİNİN BOZULMASI, 13

A. İRADE MESELESİNİ ELE ALMAYI GEREKTİREN AMİLLER, 15
1. Hikmet-i Garîbe: Mevcut Durum ve Arayışlar, 22
2. Câhilâne Taassub: Oryantalistlerin İddiaları, 36
3. Hayâl-i Muhal: Hürriyet Tartışmaları, 46

B. İRADE MESELESİNİN ELE ALINIŞ BİÇİMİNE TESİR EDEN AMİLLER, 61

BİRİNCİ BÖLÜM: SON DÖNEM OSMANLI DÜŞÜNCESİNDE İRADE HÜRRİYETİ TARTIŞMALARI ETRAFINDA MEZHEPLER, 73

A. EŞ'ARÎLİK-MÂTURÎDÎLİK TARTIŞMALARININ YENİDEN ORTAYA ÇIKIŞI, 79
1. Modernleşme Döneminde Eş'arîliğin Tenkit Edilme Sebepleri, 89
2. Mâturîdîliğin Rağbet Görme Sebepleri, 106
3. İki Mezhep Arasındaki Farklar ve İrade Meselesi, 116

B. MU'TEZİLE'NİN ÖN PLANA ÇIKMASI, 125
1. Mu'tezile'ye Bakış, 127
2. Mu'tezile'ye Dönüş, 135

C. SELEFÎ DÜŞÜNCEYE DÖNÜŞ, 148

İKİNCİ BÖLÜM: SON DÖNEM OSMANLI DÜŞÜNCESİNDE İRADE HÜRRİYETİ TARTIŞMALARI, 165

A. İRADE HÜRRİYETİ, 167
1. Allah'ın İlmi, İradesi ve Takdiri, 170
2. Kulların Fiilleri, 182
3. Hüsün ve Kubuh, 213

B. KAZA VE KADER, 235
1. İnsan Psikolojisi, 246
2. Mesuliyet Fikri, 250
3. Kaza-Kader İnancının Müdâfaası, 255

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: İRADE HÜRRİYETİNİN İÇTİMÂÎ-AHLÂKÎ TEZAHÜRLERİ "NECÂT VE SAADET KENDİMİZDEDİR!", 267

A. UHREVÎ MESULİYETTEN DÜNYEVÎ TERAKKİYE YÖNELME, 279

1. Tevekkül, Kanaat, Zühd ve Takva, 289
2. İnsana Ancak Çalıştığının Karşılığı Vardır: Sa'y u Amel, 308

B.TARİHTE KAZA VE KADER: SÜNNETULLAH, 323

1. Tekâmül ve Terakki: Bir Millet Kendinde Olanı Değiştirmedikçe Allah Onları Değiştirmez, 337
2. Kendinde Olanı Değiştirmek: Tedbir ve İ'dâd-ı Kuvvet, 344

SONUÇ YA DA KAZÂDAN KADERE KAÇMAK, 355
KAYNAKLAR, 361
DİZİN, 375